

SPITALUL CLINIC JUDEȚEAN DE URGENȚĂ ARAD

ROMÂNIA - 310037 - ARAD - STR. ANDRÉNYI KÁROLY, NR.2-4
TEL.: (+0040 357 407 200; (+0040 357 220 000; FAX: (+0040 357 407 211

**APROBAT,
MANAGER
Ec. IONESCU FLORINA**

**PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
PRIVIND
IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE
ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE**

COD : PO SPIAAM – 04

Ediția : I

Revizia : 0

ARAD, data de 23.05.2022

**AVIZAT,
PRESEDINTE COMISIE MONITORIZARE
DR. HRENIUC CATALIN**

**VERIFICAT,
DIRECTOR ÎNGRIJIRI
AS. POPA OTILIA**

**ELABORAT,
SEF SPIAAM
MEDIC PRIMAR EPIDEMIOLOG
DR. TIMIȘ LENUTA**

Dr. TIMIȘ LENUTA
medic primar
epidemiolog
cod A 11457

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asistentei Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 2 din 35 Exemplar nr.:2

1. Cuprins

Pagina de gardă	1
1. Cuprins	2
2. Scop	3
3. Domeniu de aplicare	3
4. Documente de referință	3
5. Definiții și abrevieri	4
6. Descrierea activității sau procesului	7
7. Responsabilități	27
8. Formular de evidență a modificărilor	27
9. Formular de analiză a procedurii	28
10. Formularul de distribuire /difuzare	28
11. Indicatori de monitorizare/riscul.....	29
12. Anexe	29

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 3 din 35 Exemplar nr.:2

2. Scopul /necesitatea elaborării

- ✓ Standardizarea tehnicii de spalare corecta a mainilor in randul tuturor angajatilor unitatii sanitare in conformitate cu standardele in vigoare;
- ✓ Reducerea florei microbiene tranzitorii prin actiune mecanica;
- ✓ Utilizarea corecta a echipamentului de protectie in functie de gradul de risc infectios;

3. Domeniul de aplicare

- ✓ Procedura are ca scop descrierea asepsiei mainilor, indicatiile acesteia dupa gradul de risc infectios, utilizarea corecta a antisepticelor astfel incat activitatea medicala sa se desfasoare in conditii de securitate atat pentru pacienti cat si pentru personalul medical;
- ✓ Creșterea nivelului de conștientizare al riscului de IAAM asociat igienii mainilor;
- ✓ Reducerea transmiterii IAAM prin intermediul mainilor de la un pacient la altul sau de la personalul medical la pacienti;

4. Documente de referință

✓ 4.1. Reglementari internationale

- ✓ Standarde ISO:9001/2015

✓ 4.2. Legislație primară :

- ✓ **Ordinul MS nr.1101/2016** privind aprobarea Normelor de supraveghere, prevenire si limitare a infecțiilor asociate asistenței medicale in unitățile sanitare;
- ✓ **Ordinul MS 1761/2021** pentru aprobarea Normelor tehnice privind curatarea, dezinfectia si sterilizarea in unitatile sanitare publice si private, evaluarea eficacitatii procedurilor de curatenie si dezinfectie efectuate in cadrul acestora, procedurile recomandate pentru dezinfectia mainilor in functie de nivelul de risc, precum si metodele de evaluare a derularii procesului de sterilizare si controlul eficientei acestuia;
- ✓ **Ordin SGG nr. 600/2018** pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice;
- ✓ **Ordin ANMCS 639/2016** pentru aprobarea Metodologiei de monitorizare a unităților sanitare acreditate;

✓ 4.3. Legislație secundară :

- ✓ Ghid privind diagnosticul, profilaxia și tratamentul infecțiilor determinate de *Staphylococcus aureus* meticolonorezistent (MRSA), INSP București 2016;
- ✓ Ghid de management a infecțiilor asociate asistenței medicale, editia a II-a, 2017;
- ✓ Tratat de Boli Infecțioase vol 1 sub redacția Emanoil Ceașu, editura Medicala 2018;
- ✓ Infecții asociate asistenței medicale, Editura 'Editura Victor Babeș'-Timișoara, Delia Mira Berceanu Văduva, Matilda Rădulescu;

▪ 4.4. Alte documente, inclusiv reglementari interne ale entitatii publice

 Serviciul de Prevenire a Infectiilor Asociate Asistentei Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 4 din 35 Exemplar nr.:2

- ✓ Regulamentul de Organizare și Funcționare al Spitalului Clinic Judetean de Urgenta Arad;
- ✓ Regulamentul Intern al Spitalului Clinic Judetean de Urgenta Arad;
- ✓ Fise de post;

5. Definiții și abrevieri

5.1. Definiții ale termenilor.

- **Procedură operatională** = procedura care descrie un proces sau o activitate care se desfășoară la nivelul unuia sau mai multor compartimente dintr-o entitate, fără aplicabilitate la nivelul întregii entități publice ;
- **Bariera cutanată** = este tegumentul care învelește corpul uman reprezentând o bariera naturală mecanică, chimică și biologică care se opune pătrunderii substanțelor exogene și a microorganismelor ;
- **Microorganismele (microbii)** = sunt organisme de dimensiuni microscopice reprezentate de bacterii, virusuri, fungi, protozoare, sporii bacteriilor și ai fungilor ;
- **Micobacteriile** = sunt bacterii care, datorită structurii speciale a peretelui celular, sunt mai rezistente la acțiunea dezinfectanților (*Mycobacterium tuberculosis*, *M.Bovis*, *M.Avitum*, *M.Terrae*) ;
- **Sporii** = sunt celule metabolice inactive, cu un conținut scăzut de apă, alcătuite din citoplasmă, nucleu, perete celular impermeabil și înveliș protector, ceea ce le conferă rezistență mare în condițiile de uscăciune și la acțiunea dezinfectanților, reprezentând forme microbiene de rezistență în mediu nefavorabil (*Bacillus*, *Clostridium*) ;
- **Virusurile** = sunt microorganisme patogene inframicrobiene (sub 0,2 microni) care pot fi capsulate (cu înveliș lipoproteic suplimentar) și necapsulate ;
- **Flora cutanată** = este reprezentată de microorganisme care colonizează pielea umană ;
- **Flora cutanată rezistentă** = este reprezentată de microorganisme care colonizează permanent straturile superficiale sau profunde ale pielii ;
- **Flora cutanată tranzitorie** = este reprezentată de microorganisme care colonizează straturile superficiale ale pielii fiind, în mare măsură, îndepărtate prin spălarea de rutină a mâinilor ;
- **Fiziologia normală a pielii** = include totalitatea funcțiilor pielii : **protecție** (prin keratogeneza și melonogeneza cu rol în fotoprotecție), **secreție** (prin glande sebacee și sudoripare), **bariera semipermeabilă la mediu** (prin care se opune pierderilor de apă/electroliti), **pilogeneza**, **nutritie**, **echilibru metabolic**, **suport** (pentru sistemul vascular, nervi periferici, anexe, epiderm), **depozit** (sange, apă, electroliti), **protecție mecanică**, **elasticitate**, **termoreglare**, **exteroceptie** (tactila, termica, dureroasă) ;
- **Maini vizibil murdare sau patate** = sunt mâini care arată vizibil murdare sau vizibil contaminate cu material proteic, sange sau alte fluide ale corpului ;

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asistentei Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 5 din 35 Exemplar nr.:2

- **Contaminarea** = este un contact actual cu microorganisme patogene 9capabile sa produca infectii) ;
- **Colonizarea** = prezenta si multiplicarea microorganismelor pe suprafata tegumentelor si in interiorul cavitatilor naturale ale organismului uman (conjunctive, faringe, nas, cordon ombilical, tract gastrointestinal si genital)fara inducerea de modificari din partea acestuia ;
- **Infectia** = este patrunderea si multiplicarea microorganismelor in interiorul organismului gazdei receptive cu reactie locala si/sau generala din partea acestuia ;
- **Aseptis sau steril** = absenta microbilor ;
- **Transmiterea** = este modalitatea de transmitere a microbilor prin intermediul mainilor prin contact direct (intre pacienti, intre pacienti si personal) sau direct (prin intermediul dispozitivelor, aparatelor sau materialelor medicale contaminate) ;
- **Igiena mainilor** = este un termen general care se aplica oricarei actiuni de curatare si/sau dezinfectie a mainilor (realizata prin spalare si/sau frecare) cu apa si sapun/produs cu actiune tintita pe microorganisme ale florei cutanate, in scopul prevenirii transmiterii microorganismelor ;
- **Curățare** = Etapa preliminară obligatorie, permanentă și sistematică în cadrul oricărei activități sau proceduri de îndepărtare a murdăriei (materie organică și anorganică) de pe suprafețe (inclusiv tegumente) sau obiecte, prin operațiuni mecanice sau manuale, utilizându-se agenți fizici și/sau chimici, care se efectuează în unitățile sanitare de orice tip, astfel încât activitatea medicală să se desfășoare în condiții optime de securitate.
- **Decontaminarea** = este indepartarea unora sau a tuturor microorganismelor de pe suprafețe sau obiecte, utilizand agenti fizici sau chimici, astfel incat acestea sa nu mai poata reprezenta o sursa de infectie sau de transmitere a ei si sa poata fi folosite in siguranta ;
- **Produsul de curatare** = este un preparat chimic care indeparteaza murdaria (materie organica si/sau anorganica) de pe suprafețe sau obiecte si care nu are activitate impotriva microorganismelor ;
- **Detergentul** = este un produs pentru curatare care nu are actiune abtimicrobiana ;
- **Sapun simplu** = este un detergent care nu contine agent antimicrobian sau contine o concentratie foarte mica de agent antimicrobian ;
- **Antiseptia** = este un ansamblu de masuri antiseptice (de combatere a dezvoltarii microbilor) ;
- **Dezinfecția** = procedura de distrugere a microorganismelor patogene sau nepatogene de pe orice suprafețe (inclusiv tegumente), utilizându-se agenți fizici și/sau chimici ;
- **Dezinfectia mainilor** = este un termen care se refera la spalarea (igienica si/sau chirurgicala) si frecare (igienica si/sau chirurgicala) a mainilor prin folosirea unui produs antiseptic cu actiune directa asupra florei cutanate, pentru a preveni transmiterea acesteia ;
- **Dezinfectantul** = este un produs chimic care are proprietatea de a elimina microorganismele din mediu (de pe suprafata obiectelor si a tegumentelor) fie prin inactivare sau distrugerea lor (efect biocid) fie prin inhibarea cresterii lor ;

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 6 din 35 Exemplar nr.:2

- **Agentul antiseptic** = este o substanță antimicrobiană care reduce flora microbiană prin inactivarea microorganismelor sau prin inhibarea creșterii lor în țesuturile vii (termenul este folosit în special pentru produse aplicate local, pe țesuturile vii-tegumente, mucoase) ;
- **Antisepticul** = este un produs care previne multiplicarea și activitatea microorganismelor ;
- **Săpunul antiseptic** = este un săpun (detergent) care conține un agent antiseptic într-o concentrație suficientă pentru a inactiva microorganismele și/sau a suprima creșterea lor, putând, de asemenea, să disloce microorganismele tranzitorii de pe tegumente pentru a facilita îndepărtarea lor ulterioară cu apă ;
- **Agentul antiseptic fără apă** = este un agent antiseptic (lichid, gel sau spumă) care nu necesită folosirea apei exogene ;
- **Produsul hidroalcoolic** = este un produs antiseptic care conține alcool (lichid, gel sau spumă) destinat aplicării pe mâini pentru a inactiva microorganisme și/sau a suprima temporar creșterea lor ;
- **Servetul antiseptic pentru mâini** = este o bucată de hârtie sau țesătură pre-umezită cu agent antiseptic, folosită pentru ștergerea mâinilor în scopul inactivării sau anihilării contaminării microbiene ;
- **Timp de contact (de acțiune)** = este perioada de timp în care produsul antiseptic este în contact direct cu țesuturile vii ;
- **Activitatea persistentă a unui antiseptic** = este activitatea antimicrobiană prelungită sau extinsă care previne sau inhibă proliferarea sau supraviețuirea microorganismelor după aplicarea produsului ;
- **Evaluarea eficacității agenților antiseptici pentru igiena mâinilor** = reprezintă studiul in vivo al agenților folosiți pentru igiena mâinilor efectuat prin diverse metode de testare a eficacității produsului și exprimat prin reducerea procentuală (%) sau logaritmică (log) a încărcăturii bacteriene ;
- **Îngrijirea pielii** = reprezintă o sumă de acțiuni de reducere a riscului de leziuni și iritații ale pielii ;
- **Spălarea (simplă) a mâinilor** = este o procedură prin care se elimină murdăria și se reduce flora tranzitorie prin acțiune mecanică utilizând apă și săpun simplu ;
- **Dezinfectia igienică a mâinilor prin spălare (spălare igienică/ antiseptică/ decontaminare)** = este o procedură de reducere a florei tranzitorii prin spălarea mâinilor cu apă și săpun sau alte produse ce conțin un agent antiseptic ;
- **Dezinfectia igienică a mâinilor prin frecare (frecarea antiseptică, tratamentul igienic prin frecare)** = este o procedură de aplicare a unui produs antiseptic pe toată suprafața mâinilor urmată de frecarea acestora pentru eliminarea și/sau distrugerea florei tranzitorii ;
- **Dezinfectia chirurgicală a mâinilor prin spălare (spălarea chirurgicală)** = este procedura de spălare antiseptică a mâinilor executată pentru eliminarea florei tranzitorii și reducerea florei rezistente a mâinii (ex : pre-operator) ;

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 7 din 35 Exemplar nr.:2

- **Dezinfectia chirurgicala a mainilor prin frecare (frecare chirurgicala, tratamentul chirurgical prin frecare)** = este procedura de frecare a mainilor dupa aplicarea unui produs antiseptic, efectuata preoperator pentru eliminarea si/sau distrugerea florei tranzitorii si reducerea florei rezistente ;

5.2. Abrevieri ale termenilor.

Nr. Crt.	Abrevierea	Termenul abreviat
1	PO	Procedură operațională
2	SPIAAM	Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medical
3	DSP	Direcția de Sanatate Publica
4	MS	Ministerul Sanatatii
5	HG	Hotarare Guvern
6	IAAM	Infectie Asociata Asistenței Medicale
7	TA	Tensiune Arteriala
8	UFC	Unitati Formatoare de Colonii
9	INSP	Institutul National de Sanatate Publica

6. Descrierea procedurii

6.1 Conduita preventiva

Masura	Argument
Pregatirea individuala pentru igiena mainilor	
 Intreg personalul medical (medici, medici rezidenti, asistenti medicali, infirmieri, brancardieri, ingrijitori de curatenie, etc) sa poarte echipament de spital (nu haine de strada) pe toata perioada stationarii in unitatea sanitara;	 Echipamentul de spital protejeaza personalul medical de contaminarea cu materiale cu potential infectios si, in acelasi timp, protejeaza pacientul de contaminarea cu microorganism de pe hainele propria ale personalului medical; Daca tinuta de spital nu este folosita in mod adecvat, poate creste morbiditatea si costurile necesare ingrijirii medicale in mod nejustificat; Cresterea riscului de transmitere a IAAM prin intermediul echipamentului de spital;

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 8 din 35 Exemplar nr.:2

✚ Personalul medical trebuie sa aiba unghiile taiate scurt, naturale, fara lac/gel sau artificiale;	✚ Zonele sub unghiale ale mainilor poarta o mare concentratie de bacterii cel mai frecvent stafilococi coagulazo-negativi (CONS) dar si germeni gram negative (inclusive Pseudomonas spp.) si Carynebacterium; ✚ Lacul/Gelul de unghii creste numarul de microorganism la nivelul unghiilor; ✚ Unghiile artificiale pot contribui la transmiterea de germeni gram-negativi iar numarul de germeni este mai mare pe unghiile artificiale decat pe marginile unghiilor naturale;
✚ Personalul medical nu poarta bijuterii (inele, bratari, ceasuri, cercei lungi, coliere/lantisoare lungi, etc)	✚ Orice bijuterie ramane un suport potential de germeni; ✚ Pielea de sub inele este mai colonizata decat zonele de piele fara inele; ✚ Purtarea de inele este factor de risc substantial pentru portaj de bacilli gram-negativi si Staphylococcus aureus iar concentratia acestora este corelata cu numarul de inele existente; ✚ Ceasurile si bratarile impiedica aplicarea corecta a tehnicilor de spalare a mainilor;
✚ Intregul personal medical trebuie sa cunoasca situatiile in care trebuie efectuata igiena mainilor precum si indicatiile fiecarei tehnici in parte	✚ Controlul IAAM este legat de actiunea asupra circulatiei germenilor in spital, circulatie posibila cu ocazia efectuarii oricarui act de ingrijire medicala;
✚ Personalul medical trebuie sa aleaga tehnica potrivita de igiena a mainilor in functie de actul medical sau de ingrijire care urmeaza a fi efectuat	✚ Riscurile (scazut, mediu, crescut) de transmitere a microorganismelor si de producer a infectiei difera in functie de tipul de ingrijire acordata pacientului;
Indicatii pentru spalarea si dezinfectia mainilor	
✚ Spalarea mainilor cu apa si sapun la intrarea in tura	✚ Flora cutanata este specifica fiecarei persoane in parte si poate fi transmisa pacientilor care, in functie de receptivitate si de tipul de ingrijiri medicale la care sunt supusi, pot dezvolta IAAM; ✚ Sapunul actioneaza asupra florei microbiene tranzitorii prin indepartarea si/sau distrugerea microorganismelor;

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 9 din 35 Exemplar nr.:2

✚ Spalarea mainilor cu apa si sapun de fiecare data dupa folosirea toaletei (wc)	✚ Majoritatea microorganismelor care determina enterocolite sunt transmise pe cale fecal-orală;
✚ Spalarea mainilor cu apa si sapun inainte de a manca, dupa folosirea batiste si dupa revenirea in activitate medicala din spatial de repaus sau daca este suspecta/ dovedita expunerea la germeni potential patogeni formatori de spori, inclusiv in focare de Clostridium difficile	✚ Personalul medical se poate contamina si poate pune pacientii in pericol prin nerespectarea igienei mainilor; ✚ Actiunea fizica de spalare si clatire a mainilor in asemenea circumstante este necesara pentru ca alcoolul, chlorhexidine, si alti agenti antiseptici au o proasta activitate impotriva sporilor;
✚ Dezinfectia mainilor inainte si dupa contactul direct cu fiecare pacient, inainte de manipularea unui dispozitiv invaziv (cateter vascular periferic sau central, urinar,etc)	✚ Dezinfectia mainilor cu un produs antiseptic reduce incidenta IAAM; ✚ Mainile contaminate pot fi sursa de colonizare si de infectie; ✚ Infecțiile sangvine asociate cu prezenta cateterului vascular central sunt determinate frecvent de migrarea microorganismelor (bacterii si fungi in special stafilococ, enterococ, candida) de pe pielea personalului medical sau a pacientului in circulatia sangvina; ✚ Pentru prevenirea acestor infectii, inainte de inserarea unui cateter este necesara precautie maxima in folosirea barierelor antimicrobiene: echipament de protective corespunzator si igiena mainilor corecta; ✚ Transmiterea microorganismelor din flora tranzitorie a mainilor are loc foarte rapid si masiv in cazul procedurilor invazive;
✚ Dezinfectia mainilor dupa contactul cu un pacient cu tegumente intacte (evaluare puls, termometrizare, TA, etc) sau dupa pansarea plagilor, contact cu mucosae, etc	✚ Personalul medical isi poate contamina mainile prin contactul cu pielea pacientului; ✚ Un pacient care nu este infectat nu inseamna ca nu are microbi care pot fi transmisi la o alta persoana si la personalul medical (fenomen „iceberg”); ✚ Mainile personalului medical se pot contamina cu microbi aflati in secretiile sau pe tegumentele pacientilor. Numarul de colonii

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 10 din 35 Exemplar nr.:2

	microbiene de la nivelul mainilor crește cu durata îngrijirilor medicale și multe din microorganismele care contaminatează mainile sunt rezistente la antibiotic; ✚ Pielea intactă este colonizată diferit: zona perineală și inghinală sunt cele mai colonizate comparative cu alte zone ale corpului;
✚ Dezinfecția mainilor după contactul cu obiectele din imediata învecinătate a pacientului	✚ Flora tranzitorie a personalului medical este deseori achiziționată prin contact cu pacientul sau cu suprafețe contaminate din mediul apropiat pacientului. Aceasta flora este frecvent asociată cu IAAM; ✚ Personalul medical care a avut contact cu suprafețe contaminate cu secreții ale pacienților infectați cu virus sincitial respirator poate avea mainile contaminate cu acest virus;
✚ Dezinfecția mainilor înainte administrării medicației sau pregătirea/ administrarea alimentatiei	✚ Majoritatea infecțiilor digestive sunt determinate de contaminarea alimentelor și/sau a apei; ✚ Medicamentele de uz parenteral pot fi contaminate cu microorganism din flora mainilor personalului medical care le manevrează în timpul preparării sau administrării incorecte;
✚ Utilizarea servetelului (prosopului) impregnate cu produs antimicrobian ca o alternativă la spălarea mainilor cu apă și săpun simplu (non antimicrobian)	✚ Servetele impregnate conțin alcool puțin și de aceea eficiența lor este comparată cu spălarea cu apă și săpun simplu; ✚ Servetelul antiseptic nu este un înlocuitor pentru dezinfecția mainilor prin frecare cu produs hidroalcoolic și nici pentru dezinfecția cu săpun antimicrobian;
Mentinerăa igienei mainilor	
✚ După spălarea/dezinfecția mâinilor, personalul medical trebuie să evite să atingă cu mâinile altceva decât pacientul (mai ales cel nou-născut) sau obiectele destinate îngrijirii/ tratării acestuia iar în situația în care au fost atinse alte suprafețe/obiecte personalul medical trebuie să repete procedura de igienă a mâinilor înainte de	✚ Toate obiectele (monitorul, ventilatorul, exteriorul incubatorului, dosarul medical, pixul, propriul păr sau față și mai ales telefonul) sunt considerate „murdare”/ contaminate cu microorganisme potențial patogene;

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 11 din 35 Exemplar nr.:2

contactul direct sau indirect cu pacientul	
Utilizarea manusilor	
 Manusile nu se folosesc ca inlocuitor al igienei mainilor	 Purtarea manusilor este eficienta pentru prevenirea contaminării mainilor. Exista tendinta ca personalul care poarta manusi sa isi spele mai rar mainile ;
 Utilizarea manusilor in diverse situatii in functie de riscul de contaminare/infectie	 Purtarea manusilor reduce riscul de dobandire a infectiilor de catre personalul medical de la pacienti, previne transmiterea florei personalului medical la pacienti si reduce contaminarea mainilor personalului medical cu flora care poate fi transmisa de la un pacient la altul ;
 Schimbarea manusilor dupa ingrijirea fiecarui pacient	 Manusile folosite se contamineaza cu microorganisme care pot fi transmise la alt pacient ; Manusile deteriorate, spalate si refolosite nu ofera protectie ;

6.2. Tehnici de igiena a mainilor

Spalarea simpla

- ✓ Dezgoliti mainile si antebratele pana la coate ;
- ✓ Udati cu apa mainile si pumnii (antebratele pana la coate in sectiile de nou-nascuti);
- ✓ Aplicati o doza de sapun lichid/spuma ;
- ✓ Spalati fiecare mana (spatiile interdigitale, periungghiale, pulpa degetelor, pumnul) aproximativ 15 secunde;
- ✓ Clatiti abundant sub jet de apa ;
- ✓ Stergeti mainile prin tamponare cu prosop de unica folosinta, nesteril ;
- ✓ Inchideti robinetul (daca nu este automat) cu prosopul utilizat ;
- ✓ Aruncati prosopul in pubela de langa chiuveta fara a o atinge cu mana ;

Durata : 30 – 60 secunde

Recomandare : manusile nu exclud spalarea simpla a mainilor!

Dezinfectia igienica prin spalare (spalare antiseptica/decontaminare)

- Udati cu apa mainile si pumnii ;
- Luati o doza de produs indicat pentru dezinfectia igienica a mainilor (sapun sau solutie antiseptica) recomandat pentru uz sanitar si testat conform standardului EN 1499 ;

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 12 din 35 Exemplar nr.:2

- Spalati fiecare mana (spatii interdigitale, periunghiale, pulpa degetelor si pumnul) aproximativ 30 secunde ;
- Clatiti abundent sub jet de apa, de la zonele distale spre cele proximale, mana fiind orientata cu varfurile degetelor in sus pentru a evita orice contaminare din mediu ;
- Uscati prin tamponare cu prosop de unica folosinta, nesteril ;
- Inchideti robinetul (daca nu este automat) cu prosopul utilizat ;
- Aruncati prosopul in pubela de langa chiuveta fara a o atinge cu mana ;

Durata : 1 – 2 minute

Recomandare : spalarea antiseptica trebuie facuta chiar inainte de realizarea ingrijirii utilizand punctul de cel mai apropiat!

Dezinfectia chirurgicala prin spalare (spalarea chirurgicala)

- Puneti boneta pe cap si masca astfel incat sa acopere complet nasul si gura ;
- Pregatiti, la nevoie, pila/perie de unghii si/sau suport/burete impregnat cu antiseptic, toate sterile, de unica folosinta ;

▪ **Spalare in 3 timpi**

✓ **Timpul 1 :**

- Udati cu apa sterila mainile, pumnii si antebratele pana la coate ;
- Aplicati o doza de aproximativ 3-5 ml de produs indicat pentru dezinfectia chirurgicala a mainilor (sapun/solutie antiseptica) recomandat pentru uza sanitar si testat conform standardului EN 12791 ;
- Spalati mainile si antebratele, de la varfurile degetelor pana la coate timp de aproximativ 2 minute (cate 1 minut de fiecare parte : dreapta si stanga) ;
- Mentineti mainile in sus (deasupra nivelului coatelor) in timpul intregii proceduri ;
- Clatiti abundent sub jet de apa mainile, pumnii, antebratele, coatele ;

✓ **Timpul 2 :**

- Luați încă o doză (a doua) de produs antiseptic (dacă peria nu este impregnată cu produs antiseptic) sau înlocuiți-o cu burete impregnat cu produs antiseptic ;
- Periați unghiile (dacă este nevoie) timp de ~1 minut (30 secunde/mână) cu riscul lezării pielii ;
- Clătiți abundent sub jet de apă mâinile, pumnii, antebratele, coatele aproximativ 1 minut

✓ **Timpul 3:**

- Luați încă o doză (a treia) de produs antiseptic ;
- Spălați mâinile, pumnii și antebratele timp de ~ 3 minute, insistând asupra mâinilor (1 minut/mână și 30 secunde/antebraț) ;
- Clătiți abundent sub jet de apă mâinile, pumnii și antebratele ;
- Uscăți prin tamponament cu prosop steril de unică folosință, câte unul pentru

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 13 din 35 Exemplar nr.:2

fiecare parte (dreapta și stânga) mergând de la mâini către coate;

- Aruncați prosopul în pubelă, fără a o atinge cu mâna;
- Mențineți mâinile în sus pe toată durata procedurii;
- Mențineți această poziție în timpul îmbrăcării halatului steril

Durata : 5 – 6 minute

Recomandare: după aproximativ 2 ore poate fi necesară reînnoirea dezinfectiei mâinilor

Dezinfectie igienica prin frecare (tratament igienic al mainilor prin frecare/frecare antiseptica)

- Mâinile trebuie să fie curate (fără murdărie și fără pudră de la mănuși) și uscate;
- Aplicați în căușul palmelor o doză (conform informațiilor furnizate de producător pe eticheta produsului) aproximativ 3-5 ml de produs indicat pentru dezinfecția igienică a mâinilor prin frecare (produs antiseptic pe bază de alcool - soluție sau gel hidroalcoolic) recomandat pentru uz sanitar și testat conform EN 1500;
- Frecați viguros mâinile (suprafața palmară, dorsală, spațiile interdigitale, vârfurile degetelor, unghiile, falangele) conform procedurii standard de frecare a mâinilor care include 6 etape obligatorii;
- Se repetă frecarea până la impregnarea produsului în piele/uscarea mâinilor;

Durata : 30 secunde

Repețați procedura pentru fiecare etapă de 5 ori înainte de a trece la etapa următoare

Dezinfectie chirurgicala prin frecare (tratament chirurgical al mainilor prin frecare/frecare chirurgicala)

✓ **Varianta 1**

- spălați cu apă potabilă/de rețea și săpun simplu mâinile și antebrațele până la coate (spălare simplă);
- periați unghiile 1 minut (30 secunde/mână) dacă este nevoie;
- clătiți abundant sub jet de apă mâinile, pumnii, antebrațele, coatele;
- uscați complet mâinile prin ștergere cu prosop de unică folosință;
- aplicați o doză (conform informațiilor furnizate de producător pe eticheta produsului) de aproximativ 3-5 ml produs dezinfectant indicat pentru dezinfecția chirurgicală a mâinilor recomandat pentru uz sanitar și testat conform EN 12791;
- frecați mâinile, antebrațele și coatele cu produs dezinfectant până la uscarea pielii;
- frecați mâinile și antebrațele până la coate cu produs dezinfectant până la uscarea pielii;

✓ **Varianta 2 (pentru intervenții de scurtă durată)**

- frecați mâinile, antebrațele și coatele cu produs dezinfectant până la uscarea pielii;
- frecați mâinile și antebrațele până la coate cu produs dezinfectant până la uscarea pielii

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 14 din 35 Exemplar nr.:2

Durata : 3 – 5 minute

Frecarea mâinilor se face conform procedeului standard care include 6 etape obligatorii, până la impregnare totală cu produs dezinfectant și uscarea completă a mâinilor

Indicatiile tehnicilor de igiena a mainilor

Nivel de risc infectios	Indicati	Spalare simpla	Dezinfectie igienica prin spalare (spalare igienica antiseptica decontaminare)	Dezinfectie chirurgicala prin spalare (spalare chirurgicala)	Dezinfectie igienica si chirurgicala prin frecare (frecare antiseptica si chirurgicala)
Obiectiv					
Nivel minim Elimina murdaria ; Reduce flora tranzitorie	La sosirea in serviciu, plecarea din locul de munca	+	+ / -		-
	Gesturi contaminante de viața obișnuită (înainte și după masă, după folosirea toaletei, batistei, măștii faciale sau a altui obiect murdar sau posibil contaminat, după trecerea mâinii prin păr)	+	+ / -		-
	Murdarie vizibila (biologica, chimica, medicamentoasa, etc)	+	+	+	-
	Pudra pe maini	+	+	+	-
	Surse de apa indepartate sau absente (ambulanta)	+ / -	+ / -		++
	Urgente	+	+		++
	Examinarea pacientului (inainte si dupa)	+	+		++
	Orice procedura cu scop diagnostic sau terapeutic (inainte si dupa)	+	+		++
	Dupa scoaterea manusilor	+	+		+
	Ingrijiri non-invazive sau de confort (inainte si dupa)	+	+		+
	Intre 2 secvente de ingrijire la acelasi pacient	+	+		++
	Intre 2 pacienti fara risc	+	+		++

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 15 din 35 Exemplar nr.:2

	particular				
	Inainte si dupa scoaterea manusilor (sterile sau nesterile)	+	+		+
Nivel intermediar	Proceduri invazive : cateter iv, periferic, injectie, sonda (inainte si dupa)		+		+
Elimina flora tranzitorie	Inainte de manipularea dispozitivelor iv. a tuburilor de dren, a sondelor		+		+
	Ingrijirea plagilor sau tehnici aseptice -pansamente (inainte si dupa)		+		+
	Toaleta nou-nascutului (bont ombilical, regiune oculara), termometrizare		+		+
	Sucesiuni de gesturi cu risc de contaminare la acelasi pacient		+		++
	Ingrijiri la pacienti izolati septic sau pentru protejare (inainte si dupa)		+		+
	Manipularea probelor biologice, cadavre, deseuri (dupa scoaterea manusilor)		+		+
	Contact accidental cu sange, lichide biologice		+		++
Nivel inalt	Inainte de orice act chirurgical, obstetrical sau radiologie interventionala			+	+
Elimina flora tranzitorie	Inaintea oricarui act invaziv care necesita asepsie de tip chirurgical: instalarea de dispozitive medicale (cateter central, dren pleural/ abdominal, punctie lombara, etc)			+	+
Reduce flora rezidenta	Punct de apa absent sau neadaptat spalarii chirurgicale			+ / -	+

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 16 din 35 Exemplar nr.:2

	Intre 2 interventii chirurgicale de scurta durata care fac parte din aceeasi clasa de contaminare „curata »			+	+
	Intre 2 timpi operatori in cursul aceleiasi interventii, in timpul schimbarii manusilor			+	+

Ingrijirea pielii mainilor

Utilizarea frecventa a produselor de igiena mainilor poate favoriza aparitia dermatitelor. Personalul sanitar trebuie sa acorde importanta prevenirii dermatitelor deoarece afecteaza efectuarea unei igiene corespunzatoare a mainilor. Prevenirea dermatitelor se poate face prin:

- **utilizarea cremelor de maini; deoarece sapunul ususca mainile, este important ca personalul medical sa utilizeze creme pentru ingrijirea mainilor in pauzele dintre activitati;**
- utilizarea produselor antiseptice (alcooli, sapun antiseptic) care sunt testate dermatologic si avizate. In unitatile sanitare produsele antiseptice utilizate sunt produse biocide tip 1 si trebuie sa detina avizul Ministerului Sanatatii;
- evitarea utilizarii apei fierbinti pentru spalare;
- uscarea mainilor prin tamponarea cu hartie prosop nu prin stergere, frecarea cu hartia prosop poate zgaria si irita pielea;
- utilizarea adecvata a manusilor, evitand suprautilizarea acestora daca nu au indicatie;

Factori care influenteaza negativ aderenta la practici de igiena a mainilor

Factori de risc pentru proasta aderenta la practicile de igiena a mainilor (nerespectarea recomandarilor)
🚫 medic, mai degraba decat asistentul ; 🚫 sexul masculin ; 🚫 unitatea de terapie intensiva ; 🚫 program de lucru in zilele din timpul saptamanii, comparativ cu zilele din weekend; 🚫 purtarea de manusi; 🚫 chiuveta automata; 🚫 activitati cu risc inalt de transmitere a infectiei; 🚫 numar mare de oportunitati pentru igiena mainii/ora in ingrijirea pacientului;
Factori de auto-raportare (motive invocate) pentru proasta aderenta la igiena mainilor
🚫 Produse pentru igiena mâinilor care produc iritație și uscăciune a tegumentelor mâinilor; 🚫 Chiuvete localizate prost sau inexistente; 🚫 Lipsa de produse pentru igiena mâinilor (săpun/antiseptice, prosop pentru ștergerea mâinilor);

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 17 din 35 Exemplar nr.:2

- ✚ Timp insuficient din cauza suprasolicitării (“prea ocupat”);
- ✚ Personal puțin/muncă multă;
- ✚ Prioritatea acordată procedurii necesare pacientului (“pacientul trebuie să aibă prioritate”) față de respectarea regulilor de igienă);
- ✚ Risc scăzut de achiziție a infecției de la pacient (pacient neizolat);
- ✚ Întreruperea activității de îngrijire a pacientului/contactul indirect cu pacientul (echipament etc.);
- ✚ Purtarea de mănuși conferă convingerea că este inutilă nevoia de igienă a mâinii Igiena mâinilor nu este importantă la pacientul în tratament cu antibiotice;
- ✚ Durata prea mare pentru efectuarea igienei mâinilor;
- ✚ Lipsa de educație, experiența, cunoștințe din ghiduri/protocoale referitoare la igiena mâinilor;
- ✚ Uitarea sau lipsa de preocupare pentru igiena mâinilor;
- ✚ Nu există modele - colegi sau superiori - care respectă igiena mâinilor;
- ✚ Scepticism privind valoarea igienei mâinilor;
- ✚ Nu agreează recomandările pentru igiena mâinilor;
- ✚ Lipsa de informație științifică depre impactul definitiv al igienei mâinilor asupra ratei infecțiilor asociate îngrijirilor sănătății

Bariere percepute suplimentar în efectuarea adecvata a igienei mainilor

- ✚ Lipsa de participare activă în promovarea igienei mâinilor la nivel individual și instituțional ;
- ✚ Lipsa de rol al modelului care respectă igiena mâinilor ;
- ✚ Lipsa de sancțiuni administrative sau de recompense ;
- ✚ Lipsa încurajării responsabilității personale pentru efectuarea igienei mâinilor ;
- ✚ Lipsa de climat instituțional de siguranță

6.3. Utilizarea manusilor

Indicatii de utilizare a manusilor

Manusi sterile	Manusi nesterile (de examinare/medicale)	Fara manusi (exceptie in caz de precautii de contact)
Orice procedura : ▪ Chirurgicala; ▪ Obstetricala (nastere vaginala); ▪ Radiologica invaziva; ▪ Acces vascular central; ▪ Prepararea nutritiei parenterale; ▪ Prepararea medicatiei	Posibilitatea contactului cu sânge/fluide ale corpului (secreții, excreții) și cu obiecte vizibil murdărite de acestea Contact direct cu pacientul ▪ sânge; ▪ mucoase; ▪ piele lezată (neintactă); ▪ prezența posibilă sau	Absența posibilității expunerii la sânge, fluide ale corpului sau la mediu contaminat Contact direct cu pacientul ▪ măsurarea: • tensiunii arteriale; • pulsului; • temperaturii;

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 18 din 35 Exemplar nr.:2

pentru chimioterapie; ▪ La nou-născuți în caz de: • intubație traheală; • cateter vascular central (ombilical arterial/venos, epicutaneo-cav) și periferic; • exsangvinotransfuzie; • cateter uretral; • puncție pleurală; • puncție pericardică; • puncție abdominală; puncție lombară	certă a microorganismelor patogene; ▪ epidemii; ▪ urgențe; ▪ efectuarea de injecții intravenoase; ▪ întreruperea liniei intravenoase; ▪ sângerare/recoltare de sânge; ▪ examinare pelvică și vaginală; ▪ aspirarea fără sistem închis a sondei endo- traheale; ▪ sonda gastrică/duodenală Contact indirect cu pacientul ▪ golirea de recipiente cu secreții/excreții; ▪ manipularea și curățarea instrumentelor; ▪ manevrare de deșeuri (biologice, menajere); ▪ curățarea scurgerilor de fluide	▪ efectuarea de injecții subcutane, intramusculare; ▪ spălarea și îmbrăcarea pacientului; ▪ transportul pacientului; ▪ îngrijirea ochilor, urechilor (fără secreții); ▪ manipularea oricărei linii vasculare în absența sângerării Contact indirect cu pacientul ▪ utilizarea telefonului; ▪ scrisul în dosarul pacientului; ▪ administrarea orală de medicamente; ▪ distribuirea/colectarea tăvilor cu alimente; ▪ ridicarea și înlocuirea lenjeriei pentru pat; ▪ plasarea echipamentului de ventilație non-invazivă (tub de oxigen); ▪ mutarea mobilierului pacientului
Mănușile medicale trebuie: ▪ păstrate în pachetul/cutia originală până la folosire; ▪ să fie disponibile la punctul de îngrijire a pacientului; ▪ să fie folosite numai dacă sunt întregi Utilizarea mănușilor nu modifică și nu înlocuiește indicațiile pentru igiena mâinilor cu apă și săpun sau frecarea mâinilor cu produs pe bază de alcool După îndepărtarea mănușilor, mâinile trebuie spălate/frecate cu apă și săpun/antiseptice dacă nu sunt folosite corect, mănușile sunt un risc pentru transmiterea microorganismelor și producerea infecției		

Serviciul de Prevenire a
Infecțiilor Asistentei
Medicale

**PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
PRIVIND IGIENA MÂINILOR,
UTILIZAREA PRODUSELOR
ANTISEPTICE
ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE**

COD : PO SPIAAM 04

Editia: I
Nr.ex.: 2

Revizia: 0
Nr.ex.:2

Pagina 19 din 35
Exemplar nr.:2

Utilizarea manusilor nesterile si sterile

Procedura Manusi	Punerea manusilor	Scoaterea manusilor
Manusi nesterile	<i>Înainte de utilizarea mănușilor nesterile efectuați igiena mâinilor prin frecare cu produs de frecare pe bază de alcool sau prin spălare cu apă și săpun</i> 1. Scoateți o mănușă din cutia originală 2. Atingeți numai suprafața corespunzătoare încheieturii mâinii (marginea manșetei) 3. Puneți prima mănușă 4. Luați a doua mănușă cu mâna goală și atingeți numai suprafața corespunzătoare încheieturii mâinii 5. Pentru a evita atingerea pielii antebrățului cu mâna înmănușată, întoarceți suprafața externă a mănușii ce urmează a fi îmbrăcată pe degetele îndoit ale mâinii înmănușate astfel încât să permită punerea mănușii în a doua mână 6. Mâinile înmănușate nu trebuie să atingă nimic altceva decât ce este definit prin indicații și condiții de utilizare a mănușilor	1. Prindeți o manșă de la nivelul încheieturii pentru a o scoate fără a atinge pielea antebrățului și îndepărtați-o de pe mână astfel încât manșă să se întoarcă pe dos 2. Țineți manșă scoasă în mână înmănușată și introduceți prin alunecare degetele mâinii fără manșă în interior, între manșă și încheietura. 3. Aruncați manșele scoase Dupa scoaterea manusilor efectuați igiena mainilor prin frecare cu produs de frecare pe baza de alcool sau prin spalare cu apa si sapun
Manusi sterile	<i>Scopul acestei tehnici este să asigure maximum de aseptie pentru pacient și să protejeze personalul medical de fluidele corpului pacientului. Pentru aceasta, pielea personalului medical va rămâne în contact exclusiv cu suprafața internă a mănușii și nu va avea contact cu nici o altă suprafață. Orice eroare în această tehnică conduce la compromiterea asepției necesitând schimbarea mănușilor</i> 1. Înainte de a începe procedura asptică, efectuați	1. Îndepărtați prima mănușă prin alunecare înapoi cu degetele mâinii opuse prin rularea ei pe dos către articulația a doua a degetelor (nu se elimina complet) 2. Îndepărtați cealaltă mănușă prin întoarcerea marginii exterioare pe degetele mâinii parțial înmănușate 3. Îndepărtați mănușă prin întoarcerea pe dos în întregime pentru a se asigura că pielea este întotdeauna și

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 20 din 35 Exemplar nr.:2

	expune al doilea ambalaj steril dar fără a-l atinge 3. Puneți al doilea ambalaj steril pe o suprafață curată, uscată fără a o atinge și deschideți ambalajul 4. Folosiți degetul mare și indexul mâinii pentru a prinde marginea îndoită a manșetei mănușii 5. Introduceți cealaltă mână în mănușă, prin alunecare, dintr-o singură mișcare, păstrând manșeta îndoită/pliată la nivelul încheieturii mâinii 6. Ridicați a doua mănușă prin alunecarea degetelor mâinii înmănușate sub manșeta mănușii 7. Introduceți prin alunecare, dintr-o singură mișcare, a doua mănușă în mâna fără mănușă, evitând orice contact al mâinii înmănușate cu o altă suprafață (contactul cu alte suprafețe constituie compromiterea asepsiei și necesită schimbarea mănușilor) 8. Dacă este necesar, după punerea mănușilor, aranjați degetele și spațiile interdigitale până ce mănușile sunt bine potrivite 9. Desfaceți manșeta primei mâini înmănușate, prin alunecare delicată a degetelor celeilalte mâini în interiorul îndoiturii, fiind siguri că evitați orice contact cu o suprafață, alta decât exteriorul suprafeței mănușii (compromiterea asepsiei necesită schimbarea mănușilor) 10. Mâinile cu mănuși trebuie să atingă exclusiv dispozitive sterile sau zone ale corpului pacientului dezinfectate în prealabil	îndepărtare conform recomandărilor
		Intervenții chirurgicale – particularități de utilizare a manșetelor
		Punerea mănușilor sterile pentru intervenție chirurgicală include aceleași secvențe cu excepția faptului că: ▪ este precedată de pregătirea chirurgicală a mâinilor ; ▪ punerea mănușilor se efectuează după îmbrăcarea halatului chirurgical steril ; ▪ deschiderea primului ambalaj (non-steril) este efectuată de un asistent ; ▪ al doilea ambalaj (steril) este plasat pe o suprafață sterilă alta decât cea utilizată pentru intervenție ; ▪ mănușile ar trebui să acopere manșeta halatului steril;

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 21 din 35 Exemplar nr.:2

6.4. Metode pentru îmbunătățirea promovării igienei mainilor

Promovarea igienei mainilor : educatie (E), motivatie (M), schimbare de sistem (S)

Strategie	Instrument pentru schimbare
✚ Educație ✚ Observare de rutină și feedback ✚ Tehnică de control prin igiena posibilă, ușoară, convenabilă când sunt disponibile produse pe bază de alcool pentru frecarea mâinilor ✚ Educația pacientului ✚ Memento (aducere aminte) la locul de muncă prin postere etc. ✚ Sancțiuni administrative și recompensare ✚ Schimbarea agentului antiseptic folosit pentru igiena mâinilor ✚ Promovarea/facilitarea îngrijirii pielii mâinilor personalului medical ✚ Obținerea participării active la nivel individual și instituțional ✚ Îmbunătățirea climatului de siguranță ✚ Sporirea autoeficacității individuale și instituționale ✚ Evitarea: supraaglomerării, lipsei de personal, volumului de muncă excesiv ✚ Combinarea mai multor strategii de mai sus	✚ E (M, S) ✚ S (E, M) ✚ S ✚ S (M) ✚ S ✚ S ✚ S (E) ✚ S (E) ✚ E, M, S ✚ S (M) ✚ S (E, M) ✚ S ✚ E, M, S

Elemente de programe educationale si motivationale la personalul medical

Justificarea pentru igiena mainilor	▪ riscuri potențiale de transmitere a microorganismelor la pacienți ; ▪ riscuri potențiale de colonizare sau infecție a personalului medical prin microorganisme dobândite de la pacient ; ▪ morbiditate, mortalitate și costuri asociate cu infecțiile asociate cu îngrijiri medicale ;
Indicatii pentru igiena mainilor	▪ contact cu pacient cu piele intactă (evaluarea pulsului, măsurarea tensiunii arteriale); ▪ contact cu suprafețele de mediu din imediata vecinătate a pacientului; ▪ după scoaterea mănușilor;

**Serviciul de Prevenire a
Infecțiilor Asociate Asistenței
Medicale**

**PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
PRIVIND IGIENA MÂINILOR,
UTILIZAREA PRODUSELOR
ANTISEPTICE
ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE**

COD : PO SPIAAM 04

Ediția: I
Nr.ex.: 2

Revizia: 0
Nr.ex.:2

Pagina 22 din 35
Exemplar nr.:2

Tehnici pentru igiena mainilor	▪ soluții pentru igiena mâinilor; ▪ durata procedurii de igienă a mâinilor; ▪ selecția agenților pentru igiena mâinilor: • alcoolii pentru frecarea mâinilor sunt cei mai eficace agenți pentru reducerea numărului de bacterii de pe mâinile personalului; • săpunurile antiseptice sunt mai eficace decât cele simple non-antimicrobiene; • săpunul și apa sunt recomandate pentru mâini vizibil murdare, pătate; • alcoolii pentru frecarea mâinilor sunt recomandați de rutină pentru toate indicațiile clinice (excepție fiind mâinile vizibil murdare) și ca una din opțiuni pentru igiena chirurgicală a mâinii;
Metode pentru mentinerea sanatații pielii mainii	▪ loțiuni și creme care previn sau reduc uscăciunea și iritațiile/dermatita iritantă de contact ; ▪ folosirea de loțiuni și creme acceptabile ; ▪ programe recomandate pentru aplicarea de loțiuni și creme ;
Indicații pentru folosirea manusilor și pentru limitarea folosirii lor	▪ contaminarea mâinilor poate avea loc ca rezultat al unor găuri mici, nedetectate în mănuși; ▪ contaminarea poate avea loc în timpul îndepărtării mănușilor; ▪ purtarea mănușilor nu înlocuiește nevoia de efectuare a igienei mâinilor; ▪ eșec în îndepărtarea mănușilor după îngrijirea pacientului, poate conduce la transmiterea microorganismelor de la un pacient la altul;

6.5. Criterii de utilizare și pastrare corectă a produselor antiseptice

- ✓ un produs antiseptic se utilizează numai în scopul pentru care a fost autorizat/inregistrat;
- ✓ se respectă întocmai indicațiile de utilizare de pe eticheta produsului;

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 23 din 35 Exemplar nr.:2

- ✓ este interzisă atingerea gurii flaconului pentru a nu se contamina;
- ✓ este interzisă transvazarea în alt flacon;
- ✓ este interzisă recondiționarea flaconului;
- ✓ este interzisă completarea unui flacon pe jumătate golit în alt flacon;
- ✓ este interzisă amestecarea și utilizarea succesivă a două produse antiseptice diferite;
- ✓ se recomandă alegerea produselor antiseptice care se utilizează ca atare și nu necesită diluție;
- ✓ sunt de preferat produsele condiționate în flacoane cu cantitate mică;
- ✓ după aplicare, antisepticul nu se îndepărtează prin clătire deoarece se pierde efectul remanent; excepție fac cele utilizate în neonatologie, pediatrie și pentru irigarea cavităților, la care clătirea este necesară după fiecare aplicare;
- ✓ se acordă o atenție deosebită compoziției produsului pentru utilizarea antisepticului la noul-născuți;
- ✓ se păstrează numai în flacoanele originale pentru a evita contaminarea lor și pentru a nu se pierde informațiile de pe eticheta flaconului;
- ✓ flacoanele trebuie păstrate la adăpost de lumină și departe de surse de căldură.

6.6. Echipamentul de protecție

Categorii profesionale	Echipamentul standard de protective
Medic (primar, specialist, rezident)	🚫 Tinuta de spital : ▪ Pantaloni lungi ; ▪ Bluza cu maneca lunga / scurta ; 🚫 Halat cu maneca lunga/scurta; 🚫 Ghete / papuci de spital inchisi in fata ; 🚫 Molton (in sezonul rece) ; 🚫 Masca chirurgicala ; 🚫 Boneta ; 🚫 Manusi ; 🚫 Ecuson ;
Asistent medical Moase Tehnicienii	🚫 Tinuta de spital : ▪ Pantaloni lungi ; ▪ Bluza cu maneca lunga / scurta ; 🚫 Halat cu maneca lunga/scurta; 🚫 Ghete / papuci de spital inchisi in fata ; 🚫 Molton (in sezonul rece) ; 🚫 Masca chirurgicala ; 🚫 Boneta ;

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Ediția: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 24 din 35 Exemplar nr.:2

	✚ Manusi ; ✚ Ecuson ;		
Infirmier	Ingrijirea pacientilor	Servirea mesei / hranei	Colectare lenjerie murdara
	✚ Tinuta de spital : ▪ Pantalon lung; ▪ Bluza cu maneca lunga / scurta ; ✚ Ghete / papuci de spital inchisi in fata ; ✚ Molton (in sezonul rece) ; ✚ Masca chirurgicala ; ✚ Boneta/Batic ; ✚ Manusi ; ✚ Ecuson ;	✚ Tinuta de spital : ▪ Pantalon lung; ▪ Bluza cu maneca lunga / scurta ; ✚ Halat de unica folosinta ; ✚ Sort de polietilena ; ✚ Ghete / papuci de spital inchisi in fata ; ✚ Molton (in sezonul rece) ; ✚ Masca chirurgicala ; ✚ Boneta/Batic ; ✚ Manusi ; ✚ Ecuson ;	✚ Tinuta de spital : ▪ Pantalon lung; ▪ Bluza cu maneca lunga / scurta ; ✚ Halat de unica folosinta; ✚ Sort de polietilena ; ✚ Ghete / papuci de spital inchisi in fata ; ✚ Molton (in sezonul rece) ; ✚ Masca chirurgicala ; ✚ Boneta/Batic ; ✚ Manusi ; ✚ Ecuson ;
Brancardier	✚ Tinuta de spital : ▪ Pantalon lung ; ▪ Bluza cu maneca lunga / scurta ; ✚ Ghete / papuci de spital inchisi in fata ; ✚ Molton (in sezonul rece) ; ✚ Masca chirurgicala ; ✚ Boneta ; ✚ Manusi ; ✚ Ecuson ;		
Farmacist Biolog Biochimist	✚ Tinuta de spital : ▪ Pantalon lung ; ▪ Bluza cu maneca lunga / scurta ; ✚ Halat cu maneca lunga/scurta; ✚ Ghete / papuci de spital inchisi in fata ; ✚ Molton (in sezonul rece) ; ✚ Masca chirurgicala ; ✚ Boneta ; ✚ Manusi ; ✚ Ecuson ;		

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asistentei Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Ediția: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 25 din 35 Exemplar nr.:2

Registrator medical	✚ Tinuta de spital : ▪ Pantaloni lungi ; ▪ Bluza cu maneca lunga / scurta ; ✚ Halat cu maneca lunga/scurta; ✚ Ghetă / papuci de spital inchisi in fata ; ✚ Molton (in sezonul rece) ; ✚ Masca chirurgicala ; ✚ Ecuson ;
Autopsier	✚ Tinuta de spital : ▪ Pantaloni lungi ; ▪ Bluza cu maneca lunga / scurta ; ✚ Halat cu maneca lunga/scurta; ✚ Masca FFp2 in sala de prosectura ; ✚ Halat ramforsat in sala de prosectura ; ✚ Sort de PVC de unica folosinta in sala de prosectura; ✚ Ghetă /papuci de spital inchisi in fata; ✚ Cisme de cauciuc in sala de prosectura ; ✚ Viziera/Ochelari in sala de prosectura ; ✚ Molton (in sezonul rece) ; ✚ Masca chirurgicala ; ✚ Boneta/Capelina ; ✚ Manusi ; ✚ Ecuson ;
Ingrijitor de curatenie	✚ Tinuta de spital : ▪ Pantaloni lungi; ▪ Bluza cu maneca lunga / scurta ; ✚ Ghetă / papuci de spital inchisi in fata ; ✚ Molton (in sezonul rece) ; ✚ Masca chirurgicala ; ✚ Boneta/Batic ; ✚ Manusi in functie de activitatea desfasurata ; ✚ Ecuson ;

Nota :

- In functie de anumite evenimente epidemiologice echipamentul de protectie se poate modifica cu respectarea recomandarilor emise de catre institutiile abilitate (INSP, MS, etc) ;

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 26 din 35 Exemplar nr.:2

6.7. Controlul bacteriologic al probelor de pe tegumente

Tehnica executării analizei, calculul și interpretarea rezultatelor

1. Prelucrarea probelor se va face în minimum de timp de la recoltare pentru a preveni uscarea lor.
2. În fiecare tampon se repartizează 9 ml ser fiziologic, se agită bine pentru omogenizare (diluție 1/10).
3. Se depune câte 0,1 ml din suspensia de 1/10 în centrul unei plăci de geloză sânge și mediu lactozat cu suprafața bine uscată, apoi se dispersează uniform inoculul cu ansa sterilă.
4. Se pot face din diluția de 1/10 alte diluții seriale 1/100, 1/1000 etc. și se procedează ca la diluția 1/10.

5. Se incubează 24—48 de ore plăcile la termostat, la 37°C.

6. Se identifică germenii conform procedurilor de laborator specifice.

7. Se numără coloniile de pe placă folosind următoarea formulă:

$X = N \times D / \text{volumul \text{însămânțat}}$, unde:

X = nr. colonii (UFC)/mL;

N = nr. colonii/placă;

D = inversul diluției.

8. Plăcile cu un număr mai mare de 300 colonii/placă vor fi raportate ca atare.

9. Se raportează unități formatoare de colonii pe probă.

10. Se raportează:

a) prezența Escherichia;

b) prezența Proteus;

c) prezența Staphylococcus aureus;

d) prezența Pseudomonas spp.;

e) prezența Klebsiella spp.;

f) prezența Acinetobacter;

g) prezența Enterococcus rezistent la vancomicină.

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 27 din 35 Exemplar nr.:2

Interpretare: Se consideră o mână curată aceea la care:

- încărcătura microbiană nu este mai mare de 100 UFC/ml pentru personalul îngrijitor și infirmiere;
- încărcătura microbiană nu este mai mare de 40 UFC/ml pentru personalul mediu și medical;
- încărcătura microbiană nu este mai mare de 10 UFC/ml pentru personalul care trebuie să efectueze intervenții aseptice;
- nu trebuie să conțină germeni patogeni;
- la germenii patogeni izolați se va efectua, la cererea Serviciului SPIAAM, testarea rezistenței la antibiotice.

7. Responsabilități

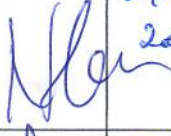
- Intreg personalul angajat al unitatii sanitare (medici, asistenti, infirmieri, brancardieri, registratori medicali, etc) au obligatia aplicarii si respectarii tehnicilor descrise in procedura;

8. Formular de evidență a modificărilor

Nr. Crt	Ediția	Data ediției	Revizia	Data reviziei	Numărul paginii unde s-a efectuat modificarea	Descriere modificare	Aviz-Semnătura conducător Compartiment
1	I	23.05.2022	0	23.05.2022	Integral	Elaborarea inițială a procedurii	Dr. TIMIȘ LENUȚA medic primar epidemiologic cod A 11457

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 28 din 35 Exemplar nr.:2

9. Formular de analiză a procedurii

Nr. crt.	Compartiment	Conducător comp. Nume și prenume	Înlocuitor de drept sau delegat	Aviz favorabil		Aviz nefavorabil	Semnătura	Data
				Semnătura	Data	Observații		
1	Comitet Director	Hreniuc Catalin Director Medical			26.05.2022			
2	Comitet Director	Popa Otilia Director Îngrijiri			26.05.2022			
3	Serviciul Juridic	Vîrciu Simona Șef Serviciu			27.05.2022			
4	SPIAAM	Dr. Timiș Lenuta Șef SPIAAM			23.05.2022			
5	Secretariatul tehnic al comisiei de monitorizare	Totoi Aurelia Consilier SMCSS			23.05.2022			

10. Formularul de distribuire /difuzare

Nr. Ex	Compartiment	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura	Data retragerii	Semnătura	Data intrării în vigoare a procedurii
	Comitet director	Ionescu Florina Manager	27.05.2022	Intranet E-mail			
	Comitet Director	Hreniuc Catalin Director Medical	27.05.2022	Intranet E-mail			
	Comitet director	Popa Otilia Director Îngrijiri	27.05.2022	Intranet E-mail			
	Serviciul Juridic	Vîrciu Simona Șef Serviciu	27.05.2022	Intranet E-mail			
Ex 2	SMCSS	Cozma Felicia Șef Serviciu	27.05.2022		—		31.05.2022

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Ediția: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 29 din 35 Exemplar nr.:2

Ex 1	SPIAAM	Dr. Timiș Lenuta Șef SPIAAM	27.05.2022	<i>Mer</i>			
	Toate secțiile și compartimentele SCJUA	Personalul cu funcții de conducere din cadrul structurilor unității	27.05.2022	Intranet E-mail			

11.Indicatori de monitorizare/riscul:

Indicatori	Valoare tinta	Modalitate calcul	Periodicitate	Responsabili
Eficacitate	1%	Numarul total de probe autocontrol pozitive la testarea tegumentului / numarul total de probe autocontrol recoltate la testarea tegumentului	Anual	Medic șef SPIAAM
Eficiența	100%	Numar personal care cunoaște și aplică corect procedura/ din numărul persoanelor instruite	Anual	Medic șef SPIAAM

Riscul : creșterea numărului de infecții asociate asistenței medicale transmise de la personal la pacienți.

12.Anexe

- Analiza rezultatelor implementării procedurii (Anexa 1);
- 5 momente importante pentru igiena mainii (Anexa 2);
- Cum spalăm mainile (Anexa 3);
- Cum dezinfectăm mainile (Anexa 4);
- Cum să porți o mască medicală în siguranță (Anexa 5);
- Ghid privind echiparea cu EPI (Anexa 6);
- Ghid privind dezechiparea cu EPI (Anexa 7);

Anexa 1

Analiza rezultatelor implementării procedurii

Analiza anuală a eficienței și eficacității

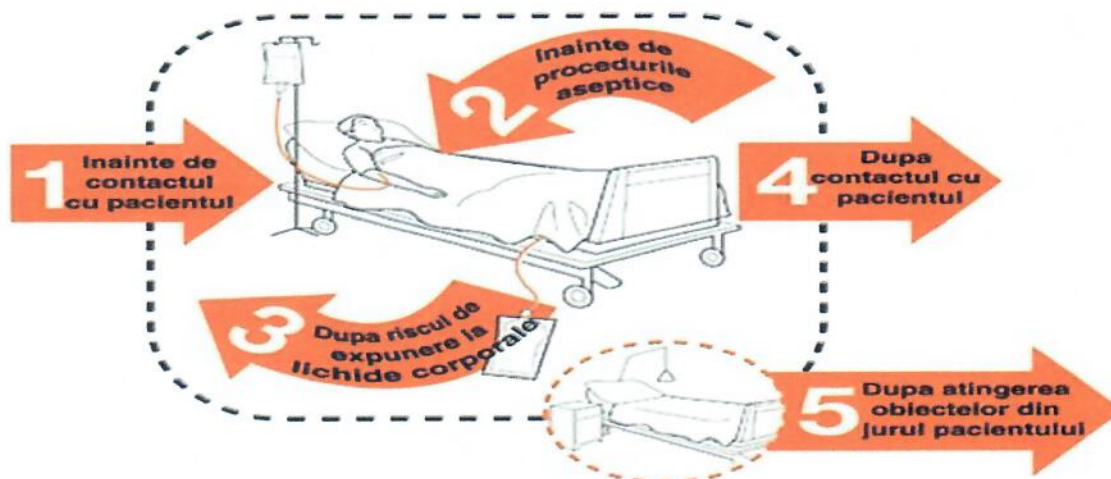
Indicatori de monitorizare	Analiza rezultatelor implementării procedurii Analiza anuală a eficienței și eficacității
Indicatori de eficacitate (*sunt acei indicatori prin care se exprimă măsura în care prin rezultatele implementării procedurii au fost îndeplinite obiectivele propuse)	

 Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IGIENA MÂINILOR, UTILIZAREA PRODUSELOR ANTISEPTICE ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE	Editia: I Nr.ex.: 2
		Revizia: 0 Nr.ex.:2
	COD : PO SPIAAM 04	Pagina 30 din 35 Exemplar nr.:2

+ Indicatori de eficiență (*se referă la măsura în care rezultatele implementării procedurii au fost atinse cu minimum de resurse)	
Raportul de analiză, concluzii și propuneri de menținere, revizuire, reeditare sau abrogare a procedurii	*Se analizează indicatorii calculați și se formulează concluzii Raportul de analiză (*secțiunile care aplică procedura trimit raportul către elaboratori / SMCSS) a fost transmis către Data.....semnătura.....
Riscul rezidual obținut comparativ cu riscul estimat, la 1 an	

Anexa 2

5 MOMENTE importante pentru igiena mainii

1 Înainte de contactul cu pacientul	Când?	Spala mainile înainte de contactul cu pacientul
	De ce?	Pentru a proteja pacientul de germenii periculoși aflați pe mâinile tale
2 Înainte de procedurile aseptice	Când?	Spala mainile imediat înainte de procedurile aseptice
	De ce?	Pentru a proteja pacientul de intrarea în corpul său a germenilor periculoși, inclusiv a celor de pe propria piele
3 După riscul de expunere la lichide corporale	Când?	Spala imediat mainile după riscul de expunere la lichide corporale (iar apoi bronșca manșile)
	De ce?	Pentru protecția ta și a câmpului de tratament față de germenii periculoși ai pacientului
4 După contactul cu pacientul	Când?	Spala mainile după contactul cu pacientul sau cu obiectele din preajmă înainte să părăsești perimetrul acestuia
	De ce?	Pentru protecția ta și a câmpului de tratament față de germenii periculoși ai pacientului
5 După atingerea obiectelor din jurul pacientului	Când?	Spala mainile imediat după atingerea oricărui obiect sau mobilier aflat în apropierea pacientului, chiar dacă pacientul însăși nu a fost atins.
	De ce?	Pentru protecția ta și a câmpului de tratament față de germenii periculoși ai pacientului

Serviciul de Prevenire a
Infecțiilor Asistentei
Medicale

**PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
PRIVIND IGIENA MÂINILOR,
UTILIZAREA PRODUSELOR
ANTISEPTICE
ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE**

COD : PO SPIAAM 04

Editia: I
Nr.ex.: 2

Revizia: 0
Nr.ex.:2

Pagina 31 din 35
Exemplar nr.:2

Anexa 3

Cum spalam mainile?

**SPALATI MAINILE DACA SUNT VIZIBIL MURDARE! ALTFEL,
DEZINFECTATI-LE**

🕒 Durata intregii proceduri: 20-30 secunde

0

Udati mainile cu apa.

1

Aplicati sapun suficient pentru
a acoperi toata suprafata mainilor.

2

Frecati mainile palma peste palma.

3

Palma dreapta peste dosul palmei
stangi cu impletirea degetelor
si vice versa.

4

Palma peste palma cu
degetele impletite.

5

Dosul degetelor pe palma opusa,
cu degetele impreunate.

6

Frecari rotative cu degetul
mare stang prins in palma
dreapta si vice versa.

7

Frecari rotative intr-un sens si celalalt
cu degetele impreunate ale mainii dreapte,
pe palma stanga si vice versa.

8

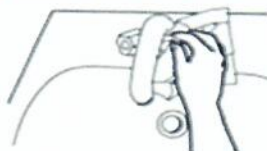
Ciatiți mainile cu apa

9

Uscati mainile cu
un prosop de unica folosinta.

10

Inchideti robinetul
folosind un prosop.

11

Odata uscate, procedura
de spalare este terminata.

World Health
Organization

Ministerul Sănătății

Institutul Național de
Sănătate Publică

CNTEPSS

Centrul Național de Evaluare și
Promovare a Stării de Sănătate

Serviciul de Prevenire a
Infecțiilor Asistentei
Medicale

**PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
PRIVIND IGIENA MÂINILOR,
UTILIZAREA PRODUSELOR
ANTISEPTICE
ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE**

COD : PO SPIAAM 04

Editia: I
Nr.ex.: 2

Revizia: 0
Nr.ex.:2

Pagina 32 din 35
Exemplar nr.:2

Anexa 4

Cum dezinfectam mainile?

**O BUNA IGIENA IMPLICA DEZINFECTIA! IN PREALABIL,
SPALATI MAINILE DACA SUNT VIZIBIL MURDARE**

⌚ Durata Intregii proceduri: 20-30 secunde

1a

Aplicati produsul dezinfectant in palma acoperind toata suprafata.

1b

2

Frecati mainile palma peste palma.

3

Palma dreapta peste cea stanga cu
impletirea degetelor si vice versa.

4

Palma peste palma cu
degetele impletite.

5

Dosul degetelor pe palma
opusa cu degetele impreunate.

6

Frecari rotative cu degetul mare stang
prins in palma dreapta si vice versa.

7

Frecari rotative intr-un sens si celalalt
cu degetele impreunate ale mainii
drepte, pe palma stanga si vice versa.

8

Odata uscate,
mainile sunt dezinfectate.

World Health
Organization

Ministerul Sănătății

Institutul National de
Sănătate Publică

CNTEPSS

Centrul National de Evaluare si
Promovare a Stării de Sănătate

Serviciul de Prevenire a
Infecțiilor Asistenței
Medicale

**PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
PRIVIND IGIENA MÂINILOR,
UTILIZAREA PRODUSELOR
ANTISEPTICE
ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE**

COD : PO SPIAAM 04

Editia: I
Nr.ex.: 2

Revizia: 0
Nr.ex.:2

Pagina 33 din 35
Exemplar nr.:2

Anexa 5

CUM SĂ PORȚI O MASCĂ MEDICALĂ ÎN SIGURANȚĂ

who.int/epi-win

AȘA DA →

Identifică partea de sus,
unde se află banda metalică
sau marginea tare

Pune masca
cu partea colorată
spre exterior

Așază banda metalică
sau marginea tare
deasupra nasului

Acoperă nasul,
gura și bărbia

Potrivește masca pe față
fără a lăsa spații libere
pe lateralele

Evită să atingi
masca

Scoate masca
apucând-o de barete

Ține masca departe
de tine și de suprafețe
în timp ce o scoți

După folosire, aruncă
imediat masca, preferabil
într-un coș cu capac

Spală-te pe mâini
după ce arunci
masca

AȘA NU →

Nu folosi o mască
ruptă sau umedă

Nu purta masca doar
peste gură sau sub bărbie

Nu purta o mască
prea largă

Nu atinge
partea din față
a măștii

Nu scoate masca pentru
a vorbi cu cineva sau
pentru a face altceva ce
necesită reatingerea măștii

Nu-ți lăsa masca
la îndemâna
altor persoane

Nu refolosi
masca

Reține: doar măștile nu te pot proteja de COVID-19.
Păstrează distanța de cel puțin 1 metru față
de ceilalți și spală-te des și bine pe mâini,
chiar și când porți mască.

EPI-WiN

Serviciul de Prevenire a
Infecțiilor Asistentei
Medicale

**PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
PRIVIND IGIENA MÂINILOR,
UTILIZAREA PRODUSELOR
ANTISEPTICE
ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE**

COD : PO SPIAAM 04

Editia: I
Nr.ex.: 2

Revizia: 0
Nr.ex.:2

Pagina 34 din 35
Exemplar nr.:2

Anexa 6

GHID PRIVIND ECHIPAREA CU EPI PENTRU CONTACT DIRECT SAU CONTACT CU PICĂTURI DE LICHID INFECTATE

1 Efectuați igiena mâinilor

Dezinfectant pe bază de alcool

Curățați mâinile 20-30 de secunde.

sau

Apă și săpun

Spălați-vă mâinile 40-60 de secunde.

2 Puneți-vă halatul

3 Puneți-vă masca

Mască medicală.

4 Puneți-vă protecția pentru ochi

Puneți-vă vizieră sau ochelari.

5 Puneți-vă mănuși

Asigurați-vă că mănușile sunt puse peste manșeta halatului.

EPI complet

Serviciul de Prevenire a
Infecțiilor Asistentei
Medicale

**PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
PRIVIND IGIENA MÂINILOR,
UTILIZAREA PRODUSELOR
ANTISEPTICE
ȘI ECHIPAMENTUL DE PROTECȚIE**

COD : PO SPIAAM 04

Ediția: I
Nr.ex.: 2

Revizia: 0
Nr.ex.:2

Pagina 35 din 35
Exemplar nr.:2

Anexa 7

GHID PRIVIND DEZECHIPAREA EPI PENTRU CONTACT DIRECT SAU CONTACT CU PICĂTURI DE LICHID INFECTATE

Asigurați-vă că pentru eliminarea în condiții de siguranță a EPI, sunt disponibile recipiente pentru deșeurile infectioase.
Sunt necesare recipiente separate pentru elementele de echipament reutilizabile.

Ordinea este importantă!

1 Scoateți mănușile

2 Scoateți halatul

Asigurați-vă că, în timpul scoaterii, halatul este îndepărat de corp și că hainele nu se contaminatează, apoi aruncați-l în siguranță.

3 Efectuați igiena mâinilor

Dezinfectant pe bază de alcool

Curățați mâinile 20-30 de secunde.

sau

Apă și săpun

Spălați-vă mâinile 40-60 de secunde.

4 Scoateți-vă protecția pentru ochi

Scoateți viziera sau ochelarii.

5 Scoateți masca

Asigurați-vă că scoateți masca de barete, evitând atingerea măștii.

6 Efectuați igiena mâinilor

Dezinfectant pe bază de alcool

Curățați mâinile 20-30 de secunde.

sau

Apă și săpun

Spălați-vă mâinile 40-60 de secunde.

World Health
Organization

Denumire structura: **Serviciul de Prevenire a Infecțiilor Asistentei Medicale**

Nr. 381/08.05.2023

**Analiza rezultatelor implementării procedurii operationale
privind igiena mainilor, utilizarea produselor antiseptice si echipamentul de protectie**

Analiza anuală a eficienței și eficacității – aferenta anului 2022

Indicatori de monitorizare	Analiza rezultatelor implementării procedurii Analiza anuală a eficienței și eficacității
Indicatori de eficacitate (*sunt acei indicatori prin care se exprimă măsura în care prin rezultatele implementării procedurii au fost îndeplinite obiectivele propuse) + Indicatori de eficiență (*se referă la măsura în care rezultatele implementării procedurii au fost atinse cu minimum de resurse)	a) Numarul total de probe autocontrol pozitiv la testarea tegumentului anual raportate la numarul total de probe autocontrol rescoltate la testarea tegumentului : 54 / 1792; a) Numar personal care cunoaste si aplica corect procedura din numarul de persoane instruite : 2515/2515 reprezentand un procent de 100 %
Raportul de analiză, concluzii și propuneri de menținere, revizuire, reeditare sau abrogare a procedurii	*Se analizează indicatorii calculați și se formulează concluzii ▪ Din analiza indicatorilor de mai sus rezulta ca au fost inregistrate 54 probe pozitive la testarea tegumentului reprezentand un procent de 0,03 % sub valoarea tinta din indicatorii de monitorizare ; ▪ Din analiza registrului de riscuri, se observa diminuarea probabilitatii de aparitie a riscului prin aplicare procedurii ; Propuneri : ✓ Propun mentinerea procedurii actuale . Raportul de analiză (*secțiile care aplică procedura trimit raportul către elaboratori / SMCSS) a fost transmis către : ▪ Comitetul Director, ▪ Consiliul Medical si ▪ SMCSS Intocmit : Medic Sef SPIAAM – Dr. Timis Lenuta Data : 08.05.2023 Dr. TIMIȘ LENUȚA medic primar epidemiolog cod A 11437
Riscul rezidual obținut comparativ cu riscul estimate, la 1 an	Analiza riscului rezidual obținut comparativ cu riscul rezidual estimat : riscul rezidual obținut este de 2 , în comparație cu riscul inerent estimat care a fost apreciat la valoarea de 4 .